

Zásady pro nakládání s mikroplasty v kosmetických výrobcích našich vlastních značek

Správná volba

Obsah

1	Naše chápání mikroplastů	3
	Ekologické dopady.....	3
	Naše role	4
2	Oblast platnosti.....	5
3	Naše opatření	5
4	Označování.....	6
5	Zdroje	6

1. Naše chápání mikroplastů

V současnosti neexistuje jednotná definice pro označení mikroplast. Obecně jsou však takto označovány plasty, které nedosahují větší velikosti, než je pět milimetrů.

Mikroplasty lze rozdělit do dvou kategorií, a to na primární a sekundární. Jako primární se označují průmyslově vyráběné částice umělé hmoty, které jsou do produktu přidávány úmyslně. K nim patří například mikroplasty, které se používají k peelingu jako brusný prostředek. V diskuzi o pevných umělohmotných částicích, které jsou menší než pět milimetrů, je také často používán anglický pojem „Microbeads“.

Sekundární mikroplasty naproti tomu vznikají až při rozpadu umělých hmot v přírodě. Například při oděru pneumatik nebo umělohmotných obalů, jako jsou sáčky či lahve (takzvané makroplasty). Ty se následně dostanou do přírody, kde se rozpadají na stále menší umělohmotné díly.

V centru diskuze o mikroplastech se často nacházejí produkty osobní hygieny a kosmetiky. Institut Fraunhofer-Institut pro techniku životního prostředí, techniku bezpečnosti a energie UMSICHT zveřejnil v roce 2018 rozsáhlou studii o hlavních zdrojích emisí mikro a makroplastů¹. Studie ukazuje, že se nejvíce mikroplastů dostává do životního prostředí následkem oděru pneumatik. Uvolňování z kosmetiky naproti tomu představuje méně než jedno procento.

Společnost Lidl přebírá odpovědnost za oblasti produktů, na které má přímý vliv.

Ekologické dopady

Plasty jsou kontroverzní materiál, který představuje stále se zvětšující ekologický problém, protože nejsou biologicky rozložitelné a zůstávají po mnoho let v přírodě. Většinou se vyrábějí ze stále se ztenčujících surovinových zásob ropy. Těžba ropy způsobuje výrazné ekologické problémy v důsledku kontaminace půdy a vody, znečišťování vzduchu, fragmentace životních prostor nebo odlesňování. Kromě toho představuje sociální problémy, jako jsou migrace obyvatel či nemoci způsobené kontaminací půdy a vody.

Kromě rizik při výrobě mikroplastů existuje také problematika jejich možného úniku do životního prostředí. Primární mikroplasty, jaké se používají například ve sprchových gelech, se dostávají většinou s odpadní vodou do čističek odpadních vod. Není však spolehlivě prozkoumáno, zda čističky mikroplasty dostatečně z odpadních vod odfiltrují. Neodfiltrované se tak mohou dostat z odpadní vody do moře a spodních vod. Z hlediska množství je však největším zdrojem v moři rozklad větších platových dílů na sekundární mikroplasty.

V moři mohou mikročástice z umělé hmoty, v závislosti na velikosti živočicha, - stejně tak jako větší umělohmotné díly způsobit poranění trávicího traktu mořských živočichů, bránit trávení nebo blokovat příjem potravy. Mikroplasty mohou navíc fungovat jako nosič, na kterém se usazují škodlivé látky, invazivní druhy a choroboplodné zárodky. Dále mohou chemikálie, u nichž je podezření, že jsou zdraví škodlivé (např. změkčovadla), která jsou při výrobním procesu plastů používána jako přísady, pronikat do vody nebo do trávicího systému mořských organismů. Přesné dopady jsou předmětem aktuálního výzkumu.

Mikroplasty se však také mohou dostat do životního prostředí prostřednictvím kalu z čističek, který je jako hnojivo bohaté na živiny vyvážen na pole. Tam mohou být částice zachyceny zvířaty nebo být vyplaveny do povrchových nebo spodních vod. I ve vzduchu je možné najít zbytky odhozených plastů.

Mikroplasty se nacházejí jak ve vodě, tak na souši a ve vzduchu. Následně pronikají prostřednictvím potravního řetězce i do naší potravy, přičemž dosud byly nalezeny v četných potravinách (např. ve slávkách, v rybách, medu a pivu) i v pitné vodě. V pilotní studii Spolkového úřadu pro životní prostředí a Lékařské univerzity Vídeň byly mikroplasty poprvé prokázány ve stolici všech mezinárodních účastníků/účastnic studie.² Přesná toxikologická nebezpečí pro člověka, která vznikají ukládáním umělých hmot, popř. částic umělých hmot v organismu, jsou v současné době předmětem různých vědeckých studií.

Naše role

Jsme součástí skupiny Schwarz, která patří se svými obchodními divizemi Lidl a Kaufland k největším mezinárodním obchodním společnostem. Skupina Schwarz si je vědoma své odpovědnosti vůči životnímu prostředí. Problematiku plastů řeší v komplexní mezinárodní strategii REset Plastic, která je rozdělena do pěti úseků činností: prevence, design, recyklace, odstraňování, inovace a osvěta.

Mikroplasty jsou dílčí aspekt společenské diskuze o plastech. Od roku 2015 se společnost Lidl tématem intenzivně zabývá a je přesvědčena, že je důležité snížení objemu emisí mikroplastů ze všech zdrojů. Dosud však neexistuje žádné zákonné omezení používání mikroplastů v kosmetických výrobcích na evropské úrovni. Proto dáváme přednost jednotnému evropskému právnímu rámci, ve kterém by byla obsažena jasná definice mikroplastů.

Společně s dodavateli kosmetických výrobků a výrobků osobní hygieny uzavřela společnost Lidl následující cílovou dohodu.

Cílem této dohody je do roku 2021 eliminovat mikroplasty ve výrobcích našich vlastních značek kosmetiky. K této eliminaci může ale dojít pouze v případě, že vypuštění syntetických polymerů nepovede k výraznému snížení účinnosti produktu nebo jeho bezpečnosti.

Jedná se přitom o **umělohmotné částice s abrazivním účinkem**

(„Microbeads“), které jsou menší než pět milimetrů. Hovoříme zde o umělých hmotách, jako je polyamid (PA), polyetylén (PE), polyetyléntereftaláty (PET), polyester (PES), polyimidy (PI), polypropylen (PP), polyuretany (PUR).

Pokud hovoříme o „složení bez mikroplastů“, zahrnujeme do naší definice také další, biologicky neodbouratelné syntetické polymery, které jsou pevné, dispergované, gelové, rozpuštěné nebo tekuté. Mezi ně počítáme mimo jiné polyakryláty (např. akryláty kopolymery, akryláty krosopolymery, polyakryláty, karbomery, polymetyl-metakryláty, polyakrylamidy), polykvaternium, polystyreny, silikony (např. methicone, dimethiconol, další siloxany a silany), PEG > 35, PPG > 50, polyvinyl (např. polyvinylpyrrolidony (PVP)), kyselinu polymléčnou (PLA), EVA kopolymer.

* Syntetické polymery se slučují z monomerních základních stavebních jednotek chemickou reakcí do polymerních makromolekul. Zde je nutno odlišit polysyntetické polymery, které jsou založeny na přírodních polymerech, jako je celulóza a jsou chemicky modifikovány.

2. Oblast platnosti

Tento seznam položek se vztahuje na všechny vlastní značky společnosti Lidl v oblasti produktů kosmetiky a osobní hygieny.

3. Naše opatření

V kosmetických výrobcích společnosti Lidl byly pevné mikroplasty na bázi polyetylénu (PE), polypropylenu (PP), polyetyléntereftalátu (PET), polyvinylchloridu (PVC), polyamidu (PA), polystyrenu (PS) a polyuretanů (PU) z větší části odstraněny.

Pevné mikroplasty na bázi polyetylénu (PE) a polypropylenu (PP) byly ve sprchovém peelingu nahrazeny částicemi pemzy (perlity) nebo v peelingu pro mytí částicemi bambusu (Bambusa Arundinacea Stem Powder).

Myslíme nyní o krok dále. V úzké spolupráci s našimi dodavateli usilujeme o nalezení odpovídající náhrady za takzvané další syntetické polymery. K nim patří například polymethylmetakrylát (PMMA) a polytetrafluoretylen (PTFE), které jsou obsaženy v kosmetických přípravcích jako látky vytvářející texturu. Dále jsou to kopolymery styrenu a akrylátu, které se používají jako prostředky proti zakalení. Alternativní látky však musí být nejprve analyzovány a vyhodnoceny z hlediska různých komplexních faktorů, kterými jsou

bezpečnost, slučitelnost se životním prostředím, účinnost a technologická použitelnost.

O pokrocích a novinkách na téma mikroplasty informuje společnost Lidl zákaznice a zákazníci prostřednictvím publikací o trvale udržitelném vývoji. Tím jsou například Zprávy o udržitelném rozvoji nebo prostřednictvím webových stránek.

4. Označování

Složení bez mikroplastů

Aby zákaznice a zákazníci Lidlu dokázali na první pohled rozeznat, které výrobky podle receptury neobsahují mikroplasty, zavádí společnost Lidl logo „Složení bez mikroplastů“ v oblasti kosmetiky a osobní hygieny. Již nyní mnoho produktů v této oblasti mikroplasty neobsahuje – s uvedeným logem se transparentnost pro zákazníky ještě zvýší.

5. Zdroje

¹ Fraunhofer-Institut für Umwelt-, Sicherheits- und Energietechnik (UMSICHT): Kunststoff- fe in der Umwelt: Mikro- und Makroplastik.

Odkaz:

<https://www.umsicht.fraunhofer.de/content/dam/umsicht/de/dokumente/publikationen/2018/kunststoffe-id-umwelt-konsortialstudie-mikroplastik.pdf>

² Assessment of microplastic concentrations in human stool – Preliminary results of a prospective study – Philipp Schwabl, Bettina Liebmann, Sebastian Köppel, Philipp Königshofer, Theresa Bucsics, Michael Trauner, Thomas Reiberger, prezentováno v rámci UEG Week 2018 ve Vídni 24. října 201